

# Verslag

## Bundeling van krachten

*Samen zien wij om naar elkaar*

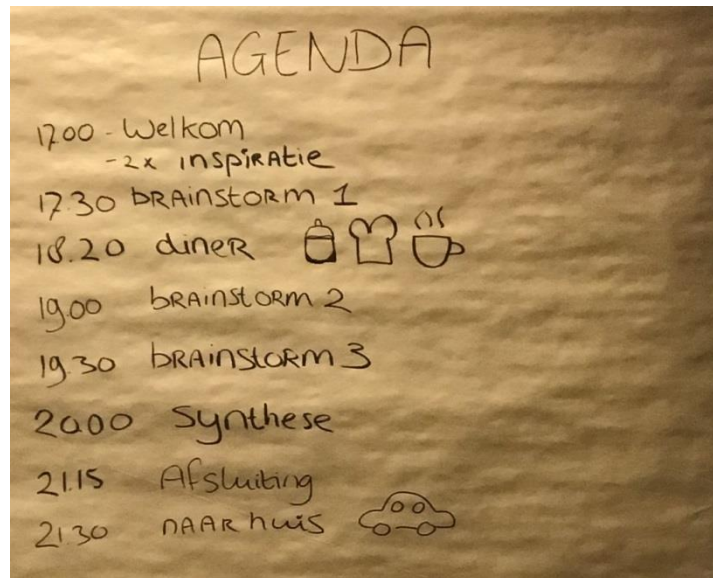
Co-creatie bijeenkomst voor bewonersinitiatieven uit de provincie Utrecht  
Op maandag 27 januari 2020



Datum: 22 februari 2020

## Opzet van de bijeenkomst

Doelstelling van deze bijeenkomst was om met bewonersinitiatieven uit de provincie Utrecht te verkennen hoe we de krachten kunnen bundelen. Waar hebben bewonersinitiatieven behoefte aan, wat hebben ze te bieden aan elkaar en in welke vorm kunnen ze elkaar versterken?



De bijeenkomst was opgebouwd uit de volgende onderdelen:

### 1. **Welkom en 1<sup>e</sup> inspiratie**

Na ontvangst heeft Jitske Tiemersma namens Nederland Zorgt Voor Elkaar (NVLZE) kort geschetst hoe NLZVE aankijkt tegen lokale en landelijke samenwerking. Vervolgens heeft Tim Jongman van Coöperatie Twentse Noabers geschetst hoe samenwerking in Twente is opgezet en wat dit hen brengt. Zie bijlage 1 voor een korte weergave van hun inbreng.

### 2. **Brainstorm 1**

Vervolgens hebben de deelnemers verkend welke kwaliteiten er in hun bewonersinitiatieven aanwezig zijn. Deze kwaliteiten zijn terug te vinden in bijlage 2.

### 3. **Brainstorm 2**

In de volgende brainstormronde hebben de deelnemers geïnventariseerd welke zaken hun bewonersinitiatief kunnen helpen om nog effectiever te worden. Dit is terug te vinden in bijlage 3.

### 4. **Brainstorm 3**

In de derde brainstormronde zijn de deelnemers in groepen gaan schetsen hoe de ideale regionale samenwerking vorm zou kunnen krijgen en waar deze samenwerking aan zou moeten voldoen.

### 5. **Synthese**

De resultaten van de vorige ronde zijn gepitched en belangrijke elementen zijn hieruit gedestilleerd. De pitches zijn terug te vinden in bijlage 4. Het resultaat van de synthese is in het volgende hoofdstuk weer gegeven.

## Synthese van de inbreng van de deelnemers

|                                                   |                                                  |                                                       |
|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| Ondersteunen                                      | Initiatieven bepalen                             | Kennis bank                                           |
| Nieuwsbrief                                       | Thematische benadering                           | ↳ Peer to Peer                                        |
| Thema's                                           | Onderlinge verbanden zichtbaar maken             | Elkaar kunnen vinden                                  |
| Meetings                                          | Zo laag mogelijk regelen                         | Elkaar opzoeken, van elkaar leren                     |
| Subsidies                                         | Ondersteuning op ontwikkelingsniveau             | Ongelijke behandeling door gemeenten naar publiek     |
| Lobby (Gemeente, Provincie)/Spreekbuis            | Provincie betrekken (naar gemeenten later terug) | Vinden dat iets anders al bestaat                     |
| Sociale agenda (wereld initiatieven)              | Kennis/helpdesk delen                            | Wij zijn de "organisatie"                             |
| Vorm volgt inhoud                                 | Algemeen kennis provinciaal regelen              | Met de tijd meegaan de enige constante is verandering |
| Aansluiten bij doen                               | Geen "regening" (achterhaald raar)               | Initiatieven dienen eigenheid te behouden             |
| Eigenaarship bij initiatieven                     | Opleiden van mensen                              | Normen en waarden applicatie                          |
| Halen en brengen                                  | Ervaringen delen (met zelfbedenken)              |                                                       |
| Kleine infra (landbouw)                           | Niet uit bouwen, maar laten ontwikkelen          |                                                       |
| Externe kennis, sprekers, netwerken, samenwerking | Nieuw paden met elkaar ontwikkelen               |                                                       |
| Paradigmastof                                     | Mensen                                           |                                                       |
| Verbinden met landgemeenten                       | Ook stedelijke focus                             |                                                       |
| Van gemeente naar gemeenschap                     | Ondersteuning participatie                       |                                                       |

De belangrijkste conclusies van de bijeenkomst zijn:

- De initiatieven dienen centraal te staan, doen waar zij behoefte aan hebben.
- Halen en brengen. Initiatieven helpen elkaar. Peer to peer.
- Verbinden. Zorgen dat vergelijkbare initiatieven elkaar kunnen vinden.
- Samen nieuwe paden ontwikkelen.
- Vorm volgt inhoud. Neerzetten wat nodig is om te bereiken wat we willen bereiken. Geen nieuwe institutie creëren.
- Functies voor het samenwerkingsverband:
  - Nieuwsbrief
  - Meetings
  - Thema's en themabijeenkomsten
  - Kennisbank en trainingen/cursussen
  - Helpdesk
  - Subsidies en fondsen (hulp daarbij)
  - Bewonersinitiatieven zichtbaar maken
  - Opleiding, training, workshops
  - Lobby naar gemeenten, provincie en andere relevante organisaties.
- Onderverdelen naar thematisch gebied, zodat verschillende typen bewonersinitiatieven eenvoudig de weg naar elkaar en naar ondersteuning kunnen vinden.
- Maak onderscheid tussen ervaren en startende initiatieven en zorg voor ondersteuning op maat.
- Onderscheid tussen groot-stedelijk gebied en regio's (U10/U16, Amersfoortseregio enz.). Flexibel zijn in welke rol het netwerk waar inneemt. Dat kan verschillend zijn per (deel)regio, fase van initiatieven enz.

## **Vervolgstappen**

De uitkomsten van deze bijeenkomst worden gebruikt om het regionale/provinciale samenwerkingsverband verder vorm te geven. De volgende personen hebben zich aangemeld om hier invulling aan te geven:

- Koos Lukkien (Ontmoetingscentrum Binnenbos)
- Ronald Horsman (Stichting Burgerinitiatief Woudenberg)
- Henk Knol (Stichting Monnikenhof)
- Marc Roosenboom (Netwerk Gelukkig en Vitaal Werkhoven Odijk Bunnik)

Martin van Lijf en Evert Jan van Hasselt faciliteren dit proces vanuit Omzien. We houden jullie op de hoogte!

## **Tenslotte**

We danken alle deelnemers voor hun komst en constructieve inbreng!

# **Bijlage 1**

Presentaties NLZVE en Twentse Noabers



Ter inspiratie namen Jitske Tiemersma en Tim Jongman ons kort mee met respectievelijk Nederland Zorgt voor Elkaar (NLZVE) en Twentse Noabers.

## Nederland Zorgt voor Elkaar (NLZVE)

Nederland Zorgt voor Elkaar is opgericht door een 20-tal initiatieven, netwerken van bewonersinitiatieven zoals Omzien en landelijke organisaties zoals LSA en Vereniging van Kleine Kernen, LOC en NOV. Het uitgangspunt van NLZVE is: lokaal doen wat je lokaal kunt en moet doen, regionaal doen wat regionaal moet gebeuren en landelijk wat echt alleen maar landelijk kan. De regionale netwerken van bewonersinitiatieven worden lid van de landelijke vereniging NLZVE.

## Twentse Noabers

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Waarom Twentse Noabers?</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Veel initiatieven in Twente</li> <li>▪ Veel dezelfde vragen / knelpunten</li> <li>▪ Dat kan anders!</li> <li>▪ Verbinden!</li> </ul>                                                                                                                       | <p><b>Ontwikkelingen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Opgericht eind 2017 met 6 leden en steun van Menzis</li> <li>▪ Groeiend in 2018 en 2019 naar 20 leden</li> <li>▪ Kennis en ervaringen delen</li> <li>▪ Collegiale ondersteuning</li> <li>▪ Verbindend netwerken (NLZVE, KNHM, OVKK,...)</li> </ul>                                                                                                             |
| <p><b>Twentse Noabers</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Resultaten bereiken, doen</li> <li>▪ Aansluiten bij lokale behoeften</li> <li>▪ 3 Leerkringen opgezet.</li> <li>▪ Verschillende initiatieven ondersteund</li> <li>▪ Samenwerking 4D-project (Stimuland)</li> <li>▪ Oprichting Twentse Noabers Fonds</li> </ul>   | <p><b>Toekomst</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Kennisontwikkeling / leerkringen</li> <li>▪ Verdienmodellen</li> <li>▪ Gezamenlijke projecten</li> <li>▪ Verbreden andere domeinen</li> <li>▪ Nieuwe leden, bredere basis in Twente</li> <li>▪ Lobby richting gemeenten / provincie / ..... voor nieuwe coalities</li> </ul>   |

# Bijlage 2

Welke kwaliteiten zijn aanwezig in jouw bewonersinitiatief?



### Kwaliteiten

VAN 6 HUISHOUDENS  $\Rightarrow$  70 HUISHOUDENS  
(VROMENGROEP)

→ 'de wijk'

OMKIJKEN NAAR ELKAAR ↑

GEMEENSCHAPPELIJKE ONTMOETINGSRATUWIE  
GEREALISEERD (APT.)  
↳ STEUN WON COÖPERATIE

125 VRIJWILLIGERS, NETWERK IN DORP (2000 INWONERS)  
 $\Rightarrow$  VERENIGING

↳ 3 DORPONDERSTEUNERS (URGWSLIG)!

↳ VRAAGGESTUURD

↳ GEEN BEMOEIDZORGE

↳ LEADER - AANVRAAG GELUKT

6 KERNOVERSTYGENDE PLATFORM, 3 KERNEN, 1 GEMEENTE

4 WYKVERENIGINGEN, 1 KERN

↳ CHAUFFEURDIENST

↳ OUDEREN BEZOEKEN (SAMEN MET KERK)

→ 14.600 INWONERS

- 1 KERN, INITIATIEF GEBIED

OP (VERBORGEN) ARMOEDE / SCHULDHULP VERLENING  $\Rightarrow$  1 LOKET FUNCTIE!

(7400 GEZINNEN)

VOEDSELBANK

LIT LEEF GEVEN OVER ARMOEDE

(STICHTING)

- WYKVERENIGING / BUURTCOÖPERATIE (30.000 INW.)

↳ WAARDE: WEDERKERIGHEID, ELKAAR HELPEN

↳ NA 5 JAAR, 100 LEDEN, VEEL ACTIVITEITEN SOCIAAL

↳ GERICHT OP DE LEDEN, ACT. SLAAN AAN, LEDEN RIET OESTAAG

↳ RIJZEN VOOR ELKAAR

'DINASTIE WOP ELKAAR'

↳ 120€ 10 EURO PER JAAR

### Kwaliteiten

Voedselnet:

- sociaal ondernemerschap.
- sociale cohesie!
- Voedsel: onbezette / maatsch.
- 1 professionele coörd. + basisfonds 50 vrijwilligers

Lunetten wil wel

- Ouderen knutsel oas
- maatsch. ondersteuning
- dialoog
- bureau hulp netwerk.
- beke thuis kunnen blijven wonen
- ontwikkelend wijk koopmarkt
- vrijwiel op basis behoefte.

DAVA

- \* eenzaamheid oplossen →
- praktische ondersteuning om zelfst. te kunnen blijven
- gebouw → buurtthuis → initiatieven samenbrengen.
- \* 40 vrijwilligers! doeners!
- \* geen (maatsch.) kosten verg.
- \* 250 leden: vereniging!

Wijk met je wijk:

- talenten benutten →
- ondersteunen anderen
- bijeenkomsten: thema's
- € 2,- per bijeenkomst pp.
- € 3000,- subsidie per wijk

De Binding  
W.B.O.

↓

- vrijwilligerswerk / ondersteuning "lezen eenzaamheid"
- leer centrum: voorafschieden leden, hulp bij administratieve klussen.
- verbindt bewoners v.v. + bewoners → professionals
- netwerk functie
- veel vrijwilligers.

(nu nog geen bewonersinitiatief, wel doorontwikkelde)

De Nieuwe Jutter  
Bevrijding  
Reinvering  
Stichting.

↓

beelden van het gebouw.

fein prof. kracht in dienst.

Woningcorporatie  
11 verhuurder

Wetstels accommodatie.

Laagdrempelige ontmoetingsfunctie

Mechting / in de beheer buurtbewoners

dagbegeleiding

7 dag op / 10 loop

begeleiding reizen / aan v-pat. / reizen.

sociale cohesie en ontmoeting netwerken.



## Kwaliteiten

Verbonden buurt Wijk bij Duurstede  
bestrijding eenzaamheid in kernen  
beheerbaarheid gaat goed (1/2 jaar)  
leadersubsidie

penningmeester Omzien  
begeleiden mensen die willen samenwonen  
viele anderen. succesvol in process

Onderen 2005 Hieuwe Jutter (2013) dag-  
opvang 16 bewoners. vrijwilligers.  
RTC. succesvol. dagbegeleiding 2 par

Podium Oost 1200 p. per week.  
sociaal cultureel programma.

Roij. Ver. Azarias buurt ont-  
wikkeling. Woonwerk gemeenschap  
gestructureerd over financiering

~~kerken~~ ~~sanctum~~ buurt huis  
Nepos corporatie de Prosser  
faciliteren hulp anderen  
populair: koffie ochtenden  
leadersubsidie 125 vrijwilligers  
vraaggestuurd

## Kwaliteiten

Onderen 2005 rivierwijk  
- vanuit WMO financiering  
- overzet  
- zorg/welzijn  
- ontmoeten

Manikhof Vijver

- in de wijk  
- doen!  
- sport/buitenruimte  
- ontmoeten  
- eigen huiskamer  
- stimuleren activiteiten!

Achterveld

Sen. platform  
Oriebeijer  
- een project  
- financieel  
- gam. heeft wel-  
- een weg bewijst  
- eigen buurtwilt  
- zorg & welzijn  
- groei  
- huiskamer  
- mobiliteit  
- ontmoeten  
- 10 jr. financiering door  
- gemeente  
- Werkgroep door de zelf ge-  
- maakt!



| <u>Kwaliteiten</u>                                                                                                        |                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| GEMEENTE ZET<br>BEWONERS MEER<br>CENTRAAL.                                                                                | ZE HEBBEN RUIMTE<br>GEKREGEN OM TE<br>VERGADEREN                                                              |
| goede dorpsgerichte AANPAK<br>VEEL GOEDE ONTMOETINGEN<br>HUIS KRANT 'KAAP' SUC6<br><small>Row figuren<br/>Leersum</small> | ZE HEBBEN GELD<br>VOOR EEN WEBSITE                                                                            |
| VEEL EXPERTISE<br>GROEI VAN BEWONERSINITIATIEVEN<br><small>EVERE VAN NELLE</small>                                        | GROEIEND OVERLEG TUSSEN<br>GEMEENTE EN BEWONERS<br>INITIATIEF                                                 |
| KRANT WORDT SAMEN GELEZEN<br>BIJDE AANPAK die goes went                                                                   | DIGITAAL PLATFORM<br>GERIED ONLINE VAN<br>COÖPERATIE GERIED ONLINE<br>+<br>GERIEDSPUNNEN VAN<br>GERIED ONLINE |

|                                                                                            |                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 Veenendaal Wijs met je wijk<br>Sichting<br>Kraant Ontmoeting                             | 4 Leersum 4000 <br>Dorpsnetwerk Groep vrijwilli-<br>gers die initiatieven<br>bundelt Plus krant |
| 2 Gemeente Route Venen<br>Op zoek naar succesvolle<br>initiatieven                         | 5 Wederzijds Utraht Maar<br>160 leden<br>Activiteiten organiseren                                                                                                                    |
| 3 Austerlitz 2000 bewoners<br>+ woonsichting 10 jaar<br>2000 bewoners plus<br>2000 + wonen | (5 jaar) 3 dorpscoördina-<br>toren<br>6 Dirk Schalkwijk<br>Mieuwsblijp<br>Activiteiten<br>Bewegene<br>Vervoer<br>Ontmoeten                                                           |
| 2 Detaalke<br>Coöp 45 leden = 40%<br>Kraanten                                              | Kwaliteiten                                                                                                                                                                          |

# Bijlage 3

Hoe zou een provinciaal samenwerkingsverband jouw initiatief nog effectiever kunnen maken?



*How can your initiative provincial initiatives/networks help?*  
vraag om draaien.

- weten van andere 'soortgelijke' initiatieven
- LSA
- 'right to challenge' biedt kansen!
- vereniging 'dwarsverbanden'
- Stichting monitie

Crisis is een kans!  
bewoners sterkere positie geven.  
hoe?

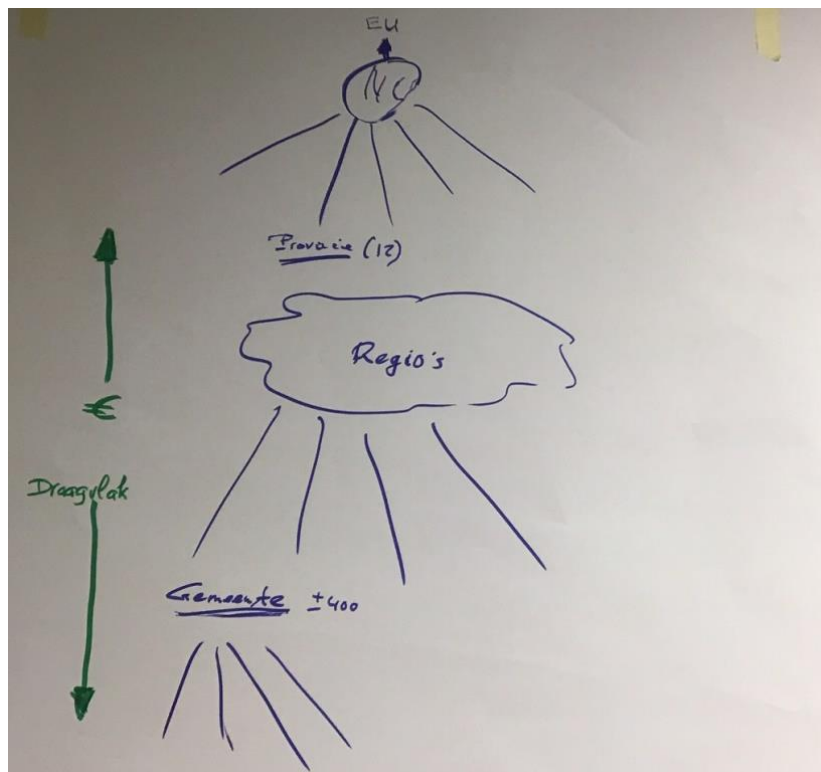
\* opgebouwde kennis delen  
maar hoe? Kennisbank landelijk

\* om steun vragen aan provincie  
→ dan eerst steun van gemeente nodig.  
als je dat niet krijgt, sta je alleen.

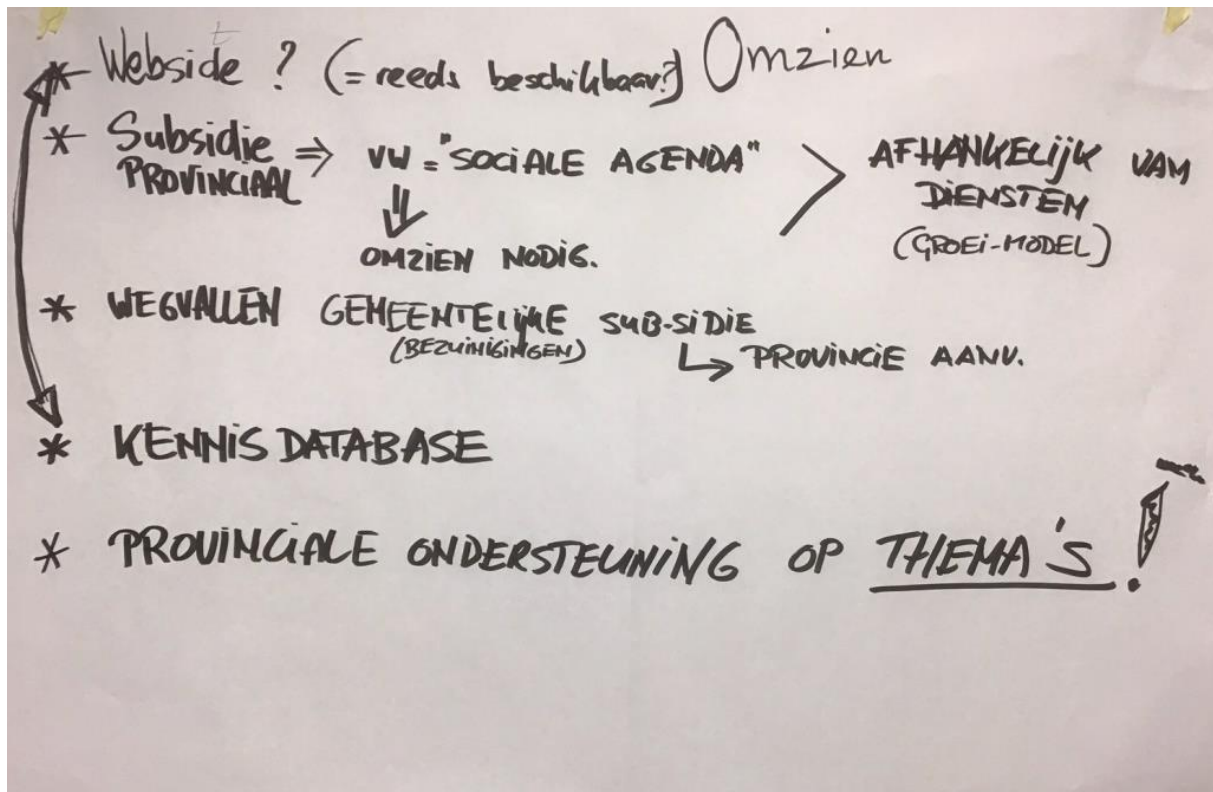
↻

\* regels zitten soms in de weg!  
voor realisatie bewonersinitiatieven

op dit moment geen behoefte aan prov. s. verband.







- KENNIS/DIENSTEN HELPEN VERSPREIDEN VAN LOCALE INITIATIEVEN (STEUN VAN PROVINCIE)
  - 'EIGENAARSCHAP' HOUDEN BIJ INWONERS, NIET BIJ OVERHEDEN
  - (GEZAMENLYK) FONDSSENWERVING / RATO VERDELEN??
  - TOEGANG TOT 'FONDSEIN' VERGEMAKKELIJKEN
  - 'SHAREN SAVINGS', VERDELEN 'OPBRENGSTEN' (WMO)
  - CONCRETE INFORMATIEVOORZIENING / KENNIS PELEN / BUNDELEN / VRAAGBAAR
  - STEUN, BIJ ADVIES LOCALE INITIATIEVEN, MEEDENKRACHT  $\rightarrow$  VERSPREIDEN
  - BUNDELON VAN BOTTOM-UP INITIATIEVEN / ZICHTBAAR MAKEN  $\rightarrow$  ANALYSE! DIENEN ALS 'ORKEST'
  - SOCIALE WONINGBOUW REGELS NIET GOED / LAST VAN  $\Rightarrow$  POLITIEKE DRUK ZETTEN
  - BETREKKEN VAN ANDERE NATIONALITEITEN  $\Rightarrow$  KENNIS OPHALEN VIA 'OMZIEN'
- GEEN ZIN IN OERLEGGEN (GEEN TIJD VOOR) !
- GEEN 'OVERDROEGS' GEDRAG

Sterker door Omzien

Leesbig!

- Landelijk regelen?
- Invullen Omgevingswet  
participatie

Voorwaarden creëren

uitvoeren

- Specifieke knowhow  
contact leggen  
Bv. Citoubain wijkcentrum
- Provincie komt Omzien tegemoet
- Fondsenwerving

Ovenkeler Gemeente

Burgen



Wij zijn verbu**ro**crati-  
seerd!

①

- "kennisbank" voor lokale initiatieven (\*)
- "dolk-functie" tussen initiatief en overheid // "vrjfe actor" → overstijgend denken / <sup>weg-</sup>voorstellen
- (\*) juridisch, financieel, subsidie-regelingen, huisvesting! (\*\*)
- dolk-functie → overstijgen van beleids-"kokers" bij instanties.
- bewonersinitiatieven / "anders participeren" → eigenaarschap verleggen, "overheidsparticipatie" in burgerinitiatieven.
- "gesprekspartner" met gezag namens initiatieven.
- maatwerk ruimte geven, niet inkaderen.

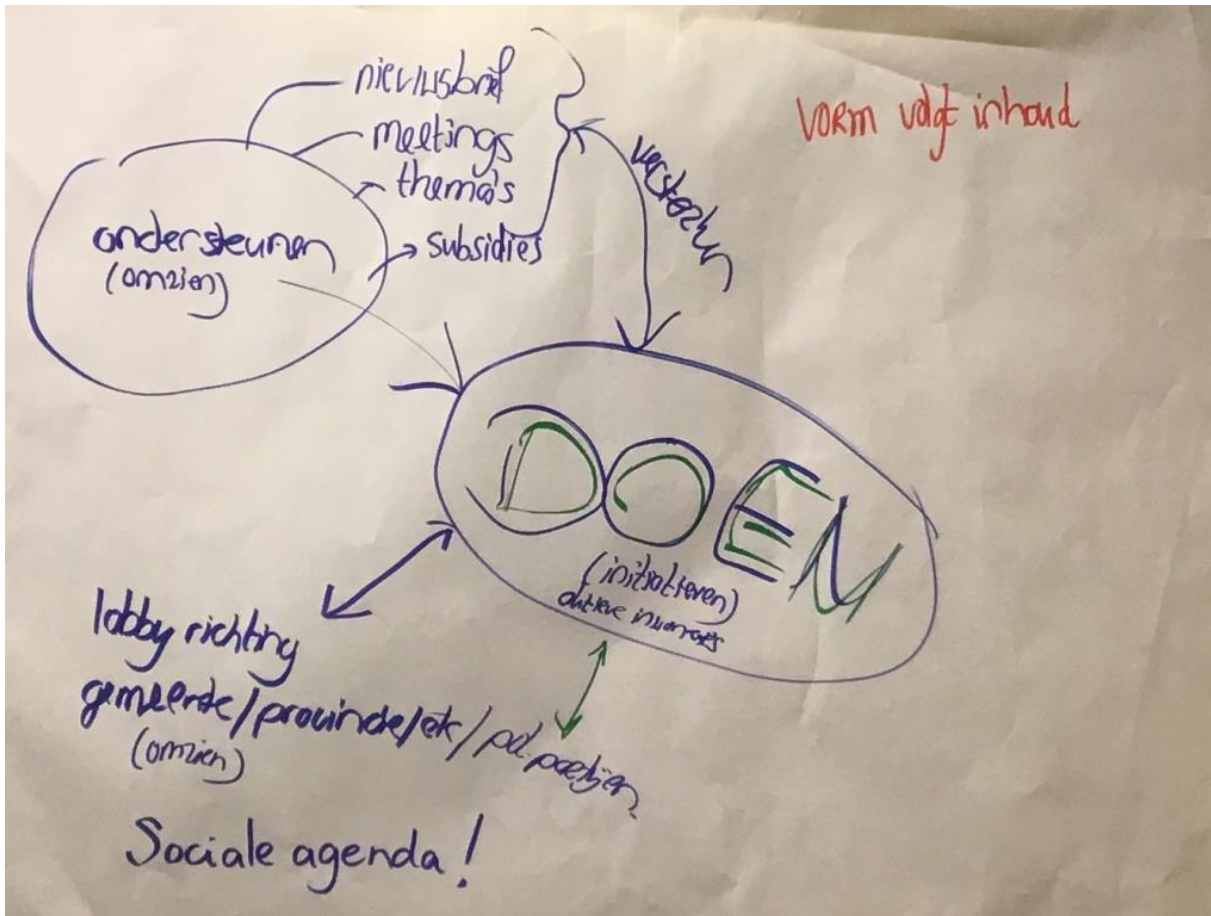
②

- facilitator van lokale initiatieven met "modellen" voor opzet en organisatie.
- Rafico: institutionalisering van prov. organisatie.  
→ hoe?  
- vereniging: ledenmacht.  
- coöp. vereniging
- Eigenaarschap bij "leden" <sup>(signaleren)</sup>  
(\*\*) helpen bij pro-actie van rafico's; trainen met deskundigheidsbeoordeling / opleiding → vitaal houden van initiatieven.

# Bijlage 4

Hoe zou zo'n samenwerkingsverband er uit kunnen zien?



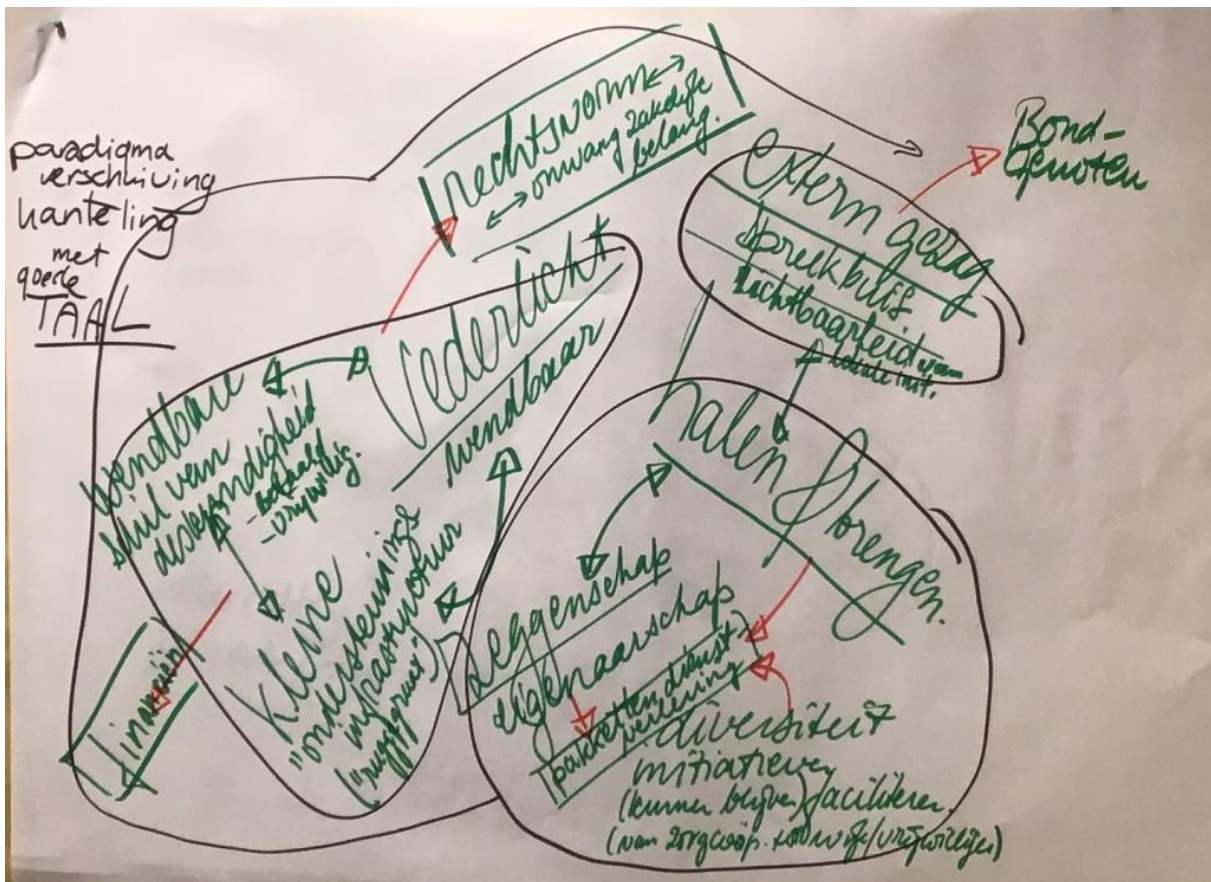


Het gaat om de initiatieven, niet zozeer om het samenwerkingsverband wat er eventueel zou zijn. Het begint hier, bij alle initiatieven van actieve inwoners. Wat willen we dan van een eventueel provinciaal samenwerkingsverband? We willen dat dit ondersteunen, ze ondersteunen dat wat mensen doen. Dat gaat via nieuwsbrief, via meetings, via thema's die vanuit deze groep (de initiatieven) aangedragen worden, omdat daar behoefte aan is. En eventueel via subsidies. Dat alles kan wat inwoners doen, versterken. En andersom komen van daaruit de vragen naar het samenwerkingsverband toe.

Iets anders dat ook in het samenwerkingsverband zou kunnen gebeuren is de lobby, de lobby richting gemeenten, richting provincie. En daar kunnen we wel elkaar opzoeken, verenigen, maar dan ook echt dat er iets speelt waar lobby voor nodig is. Als er iets speelt om iets provinciaals, dan kun je verenigen, bij de provincie gaan lobbyen, bijvoorbeeld. We willen ook richting politieke partijen verbinding zoeken, dat moet je eigenlijk ook op lokaal niveau doen.

Wat hier ook steeds terugkwam, was van wat we graag willen is een sociale agenda. En hoe die eruit zou moeten zien, dat moet natuurlijk hier vandaan komen (de initiatieven). Dat moet niet op een andere plek bedacht worden, maar vanuit de mensen die betrokken zijn bij de initiatieven merken waar werkelijk behoefte aan is. Want dan gaat het ook leven.





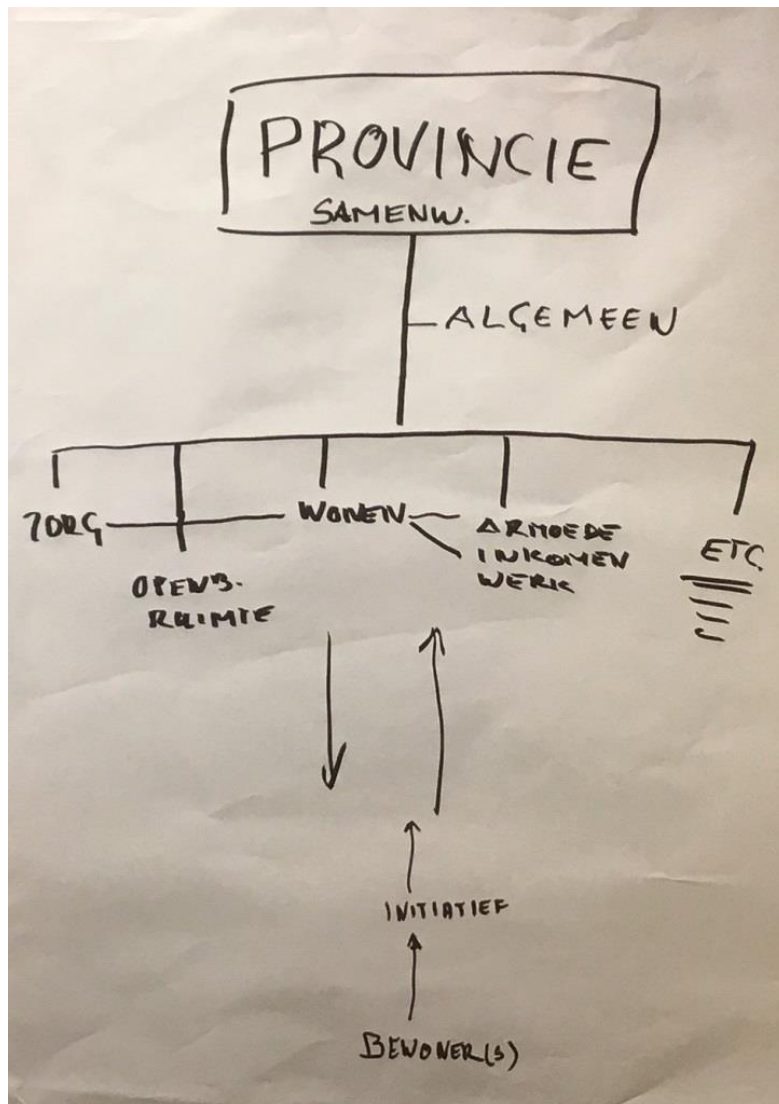
De kern is eigenlijk zeggenschap, eigenaarschap van alle lokale initiatieven. Het is een kwestie van halen en brengen voor alle initiatieven. Er moet ondersteuning worden geboden bij een enorme diversiteit van vrijwel professionele zorgcoöperaties tot het begin van allerlei wijk en vrijwilligersinitiatieven. De rode pijlen dat zijn de afgeleiden van de pakketten aan dienstverlening, die zouden moet opgezet worden.

Wat wil je dan? Een hele kleine ondersteuningsinfrastructuur, ruggengraat. Die moet vederlicht en wendbaar zijn. En er moet een hele wendbare schil van deskundigheden in zitten, die al dan niet betaald of vrijwillig is en ook inderdaad daar zijn deskundigheidsbevordering kan halen.

Derde component is extern gezag, spreekbuis en bevordering van de zichtbaarheid van lokale initiatieven. Afgeleid daarvan, wie zijn dan je bondgenoten op wie je invloed wilt uitoefenen?

En afgeleid van dit kleiner teken, wat voor rechtsvorm kiezen we dan qua omvang van het zakelijk belang en wat betekent het voor de financiën, vorm volgt inhoud.

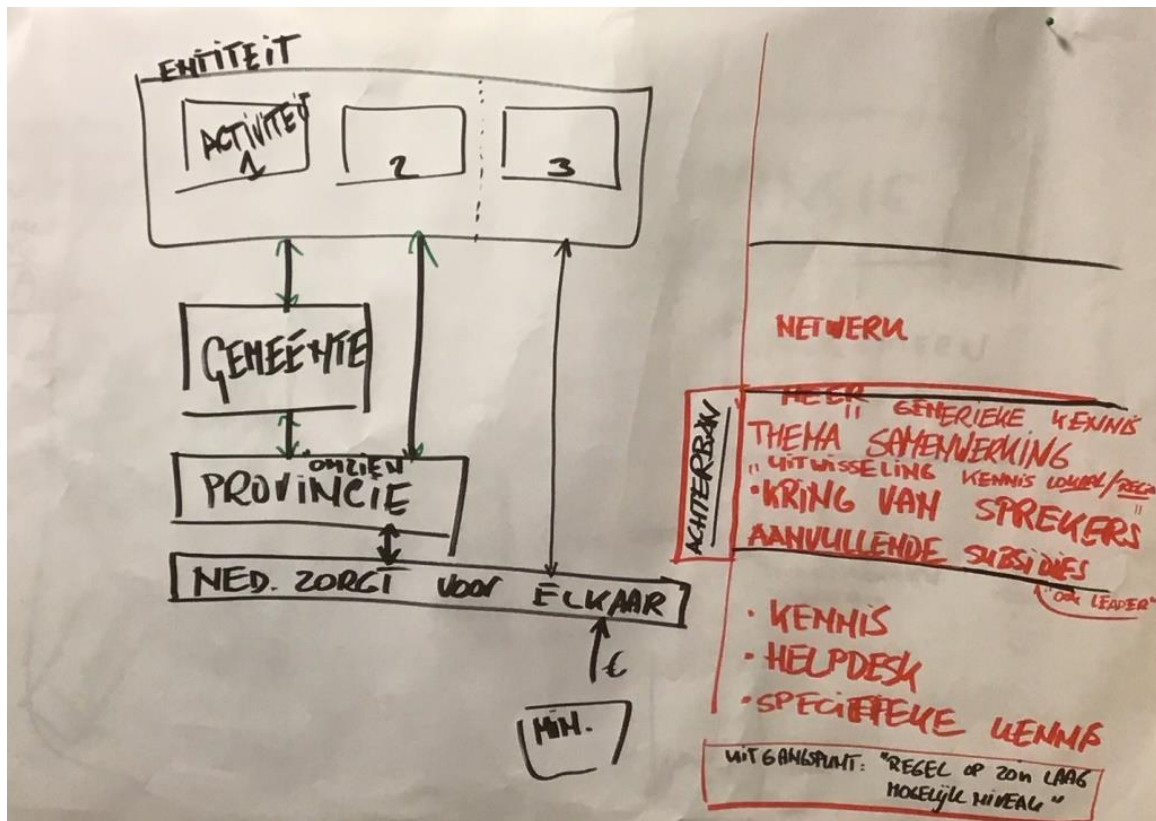
Welbeschouwd is wat hier gebeurt (de lokale initiatieven) een enorme paradigmaverschuiving van niet de overheden, de instituties en de instellingen bepalen het, maar eigenlijk de bewonersinitiatieven. Feitelijk gebeurt dat al, maar hoe maak je het zichtbaar voor al die initiatieven, dat het echt anders moet.



Het zijn de bewoners en de initiatieven van die bewoners die bepalen wat er in de rest van de kern, of de keten gebeurt. We zien graag een ondersteuning vanuit de provinciale samenwerking, dat wel. Maar dan voornamelijk op thematisch gebied. Dat vrij gemakkelijk toegankelijk is voor iedereen, waar je terecht kan met je vragen.

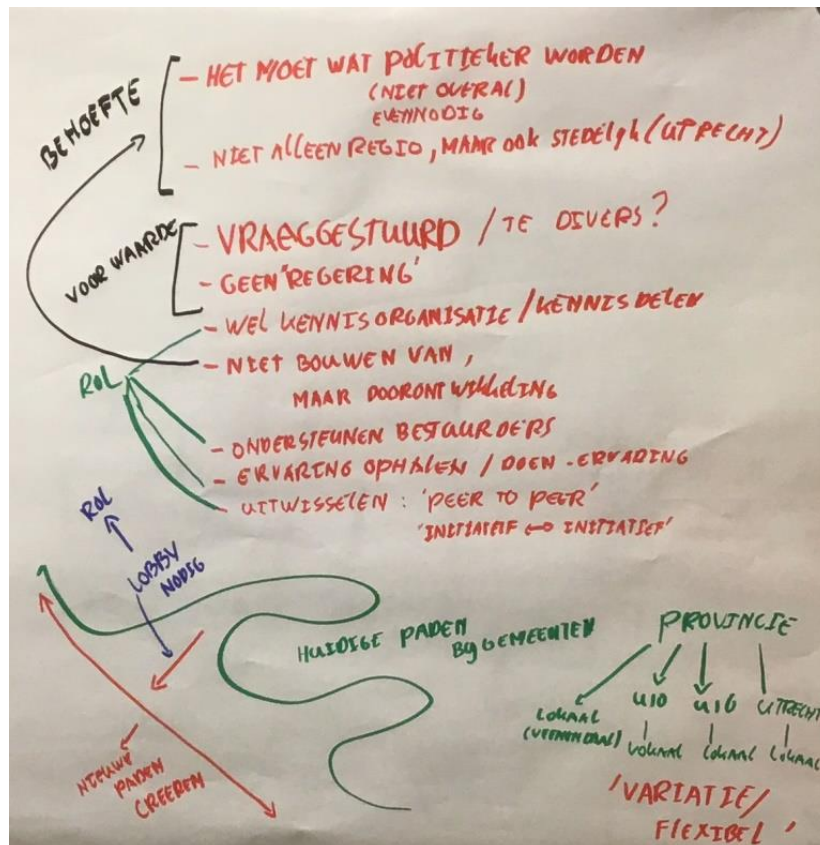
Het samenwerkingsverband zorgt er ook voor dat de onderlinge verbanden goed zichtbaar worden. Een heleboel dingen lijken op één thema betrekking te hebben, maar al doende leren we steeds dat meerdere thema's aan de orde komen, die met elkaar verband houden.

Het is halen en brengen, het is tweerichtingsverkeer, het is niet alleen maar van daar (de samenwerking), maar ook van daaruit (de bewoners en de initiatieven). Hier (de bewoners en de initiatieven) is bepalend wat daar (de samenwerking) gebeurt.



Hier komt ook weer de thematische benadering naar voren. Een ander punt vinden wij dat je de zaken regelt op een zo laag mogelijk niveau. Dat is het uitgangspunt. In dat uitgangspunt heb je te maken met aan de entiteiten kant met dorpscoöperaties, verenigingen, stichtingen en wat dan ook. Wat daarbij belangrijk is, is dat je weet in welke fase je je bevindt. Wij zaten met Austerlitz aan tafel, die draaien al zeven jaar, en wij zijn net een jaar gestart. Dus de dienstverlening die je als dorpscoöperatie biedt, is velen malen groter als daar. De vraagstelling, de behoefte aan ondersteuning ligt op een heel ander niveau. We hebben te maken met de gemeente, dat pijltje wijst twee kanten op. Aan de ene kant willen we graag op gemeentelijk niveau een netwerk, hoe zit welzijn in elkaar, hoe zit de stroom in elkaar. Wat we veel zien is dat die gemeente de subsidiekraan dicht draait en dat betekent dat we dan op provinciaal niveau – en dat is dan het niveau van Omzien – dat Omzien daar op provinciaal niveau een stuk ondersteuning biedt. Niet voor niets hebben we hier ook het landelijk niveau toegevoegd, want op landelijk niveau hebben we ook een stichting, daar zijn we hier mee begonnen. We denken dat op landelijk niveau, zoals gezegd die hebben contacten met het ministerie, daar moet meer de specifieke kennis zitten die op veel diepgaandere niveaus ondersteuning biedt. Kennis en een helpdesk. Wat blijft er dan nog over? In de eerste plaats de achterban. Wij zouden heel graag willen zien dat het een spreekbuis wordt. Want daar heb je daar (de entiteiten) niet veel tijd voor. Dat wij op provinciaal niveau vertegenwoordigd worden. Hier (het provinciale samenwerkingsverband) zit meer generieke kennis, thema's veel meer op het gebied van samenwerking. Uitwisseling van kennis en dan vooral mensen bij elkaar brengen op provinciaal en regionaal niveau. Kring van sprekers. En die aanvullende subsidie waar ik het daarnet over had.





We hebben niet zozeer over de structuur nagedacht, maar wel over de rollen. Je ziet, we zijn gewoon begonnen, je ziet wel die voorwaarde van vraaggestuurdheid, het hanteren van de diversiteit. Geen regering maken, het moet een netwerk blijven. Dat sluit heel erg aan bij die achterban. Wat ons betreft zou je met een stichting prima met die achterban kunnen werken, daar hoef je niet persé alle moeite te doen om een coöperatie op te richten.

De rollen die we dan voor zo'n Omzien zien, is dat je een kennisorganisatie wordt, dus kennis delen. Het ondersteunen van bestuurders, ook het opleiden van mensen, cursussen geven. Vooral die ervaringen ophalen, ook weer de doen-ervaringen delen. En dan heel erg uitwisselen en niet iets gaan ophalen als Omzien en dan iets van maken en dan een Omzien brochure gaan verdelen, maar gewoon heel erg van peer to peer, dus rechtstreeks zorgen dat de initiatieven elkaar kunnen vinden en kennis kunnen delen. Dat sluit heel erg aan bij op zo'n laag mogelijk niveau regelen, dus wat je bij de buurman kunt halen heb je Omzien niet voor nodig, maar wel eventueel om te leren waar de buurman zit. Dat is een belangrijke rol.

De vraag: moeten we een provinciaal verband gaan bouwen? Nee, maar doorontwikkelen waar we nu mee bezig zijn. Laat het wat natuurlijk, organisch ontstaan. Anders gaan we vergaderen over statuten en dan denk ik dat de zaal een stuk leger is. Rechtsvorm moet er zijn, maar is volkomen oninteressant. Je ziet dan tegelijkertijd, dat hebben we wat generieker gepakt, iedereen heeft zijn eigen problemen, zijn eigen gemeentens, maar dit zijn de paden die we nu vaak moeten lopen. En met elkaar wil je nieuwe paden creëren, die er nog niet zijn, bij gemeentes, bij provincies. Dit is gewoon hard werken en daar kun je hulp bij hebben om het huidige pad lopen, maar het liefst wil je gewoon een

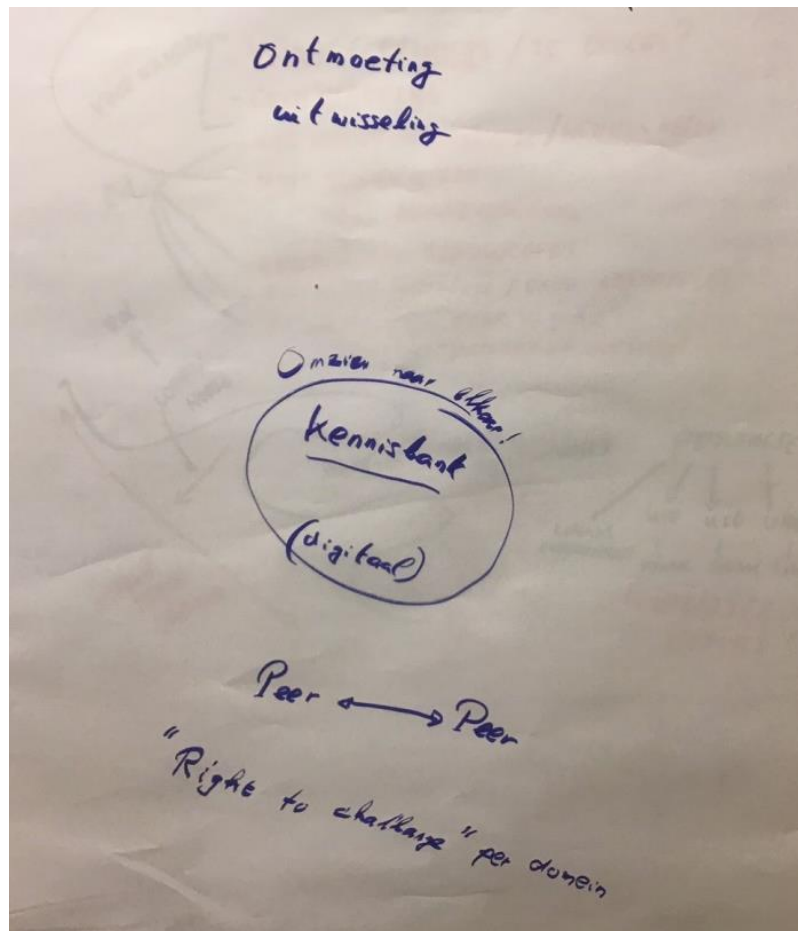


nieuw pad lopen. En dat moeten we met elkaar gaan creëren. Wat dat precies is, maar daar heb je in ieder geval massa voor nodig.

Wagt is dan de behoefte, nou niet bouwen maar die doorontwikkeling, gewoon ontstaan. Het moet politieker worden, dat is niet overal zo, soms heb je wethouders, statenleden, die het allemaal snappen, maar vaak ook niet. Dit is wel wat vaak genoemd wordt, dat sluit ook heel erg aan bij die zichtbaarheid. Je moet gewoon aanwezig zijn, spreekbuis.

Niet alleen de rego, maar ook stedelijk. Als je kijkt naar de Gemeente Utrecht, dat is een regio an sich, die eigenlijk ook een eigen regiostructuur nodig heeft. Maar ik zit in Bunnik en ik heb last van Utrecht in het U10 verband, want dan is het te groot. Dus ik wil op U10, U16 niveau met gemeentes invloed hebben. Een collega uit Veenendaal zegt: ik heb dat helemaal niet nodig, wij hebben een goede gemeente, dus wij willen gewoon rechtstreeks met de provincie. Dus hou ook hier die variatie, die flexibiliteit, ga niet te snel naar een provinciale structuur en dan lokaal. Dus hou het ook licht, passend bij het netwerkdenken, niet bij een strakke provinciale structuur. Want het is op meerdere lagen nodig.

Het is van belang om de rollen goed te benoemen en je kan het op verschillende niveaus uiten. Dus alleen een provinciaal samenwerkingsverband, een rechtsvorm, een coöperatie op provinciaal niveau zullen heel veel leden niks aan hebben. Je wilt die rollen borgen op al die niveaus. En daar kan je Omzien voor gebruiken. Maar wat dan de rol is om de initiatieven in Utrecht te bundelen en te helpen om met een groot apparaat als Utrecht te praten, dat moet je misschien anders organiseren. Je hebt dezelfde rollen nodig, maar op een ander niveau. En op de U16 en de U10 heb je dat ook weer nodig. Dus ik weet niet goed hoe je die structuur, je moet die rollen borgen. Ook hier geldt weer vorm volg inhoud.



Wat belangrijk is voor Omzien, is dat er een soort kennisbank gaat komen van allerlei initiatieven, want wat ik hier allemaal vanavond gehoord heb, ik wist er niet van, maar het is een veelheid van allerlei verschillende initiatieven. Er zijn er geen twee hetzelfde, denk ik. In allerlei verschillende gemeenten, gemeenten die allemaal verschillend reageren.

Ik denk dat het ontzettend belangrijk is dat we zoveel mogelijk peer to peer doen, dus dat wij informatie krijgen over wat er allemaal overal gebeurt aan initiatieven, met een korte omschrijving van wat dat precies inhoudt. Dat we elkaar zoveel mogelijk weten te vinden op vergelijkbare initiatieven of problemen waar we tegen aanlopen. De we ook bij elkaar gaan zitten, dan, als het om vergelijkbare initiatieven gaat. Met elkaar praten, bellen. Zoveel mogelijk primair van elkaar leren, dat is ontzettend belangrijk.

De functie van Omzien zie ik wel ook inderdaad in de politieke sfeer. Ik merk ook dat gemeenten allemaal verschillend handelen ten opzichte van initiatieven, een verschillende houding hebben. De politiek verschillend, natuurlijk. Terwijl eigenlijk de gemeenten allemaal dezelfde functie hebben, dezelfde taken hebben. Terwijl ze die niet allemaal hetzelfde uitvoeren. Dat moet ergens gesignaleerd worden, denk ik. Daar zou misschien Omzien een rol in kunnen spelen. Om ervoor te zorgen dat initiatieven die vastlopen omdat de gemeente het gewoon niet wil of niet kan, om welke reden dan ook, dat dat toch van de grond komt. Daar heb je weer die politieke functie van Omzien.